

bb. 13. felhasználható: 19.30 órától!

gruz est a zeneakadémián

t/kj/bc/ig ká

1981. november 7.

szerzői esten mutatkozott be szombaton a zeneakadémián otar taktakisvili szovjet-gruz zeneszerző, aki gruziában a kulturális miniszteri tisztet is ellátja, az elmúlt esztendőben kulturális delegáció élén hazánkban járt komponista ez-uttal saját szerzeményeit vezényelte, az esten - a rusztavi kórus, a magyar állami népi együttes énekkara, valamint a belügyminiszterium szimfónikus zenekara közreműködésével - megreli-dalok és guriji dalok című műve csaldült fel.

a hangversenyen fellépett liana iszakadze szovjet hegedü-művész, aki már a világ számos koncertpódiumán sikert aratott, ezuttal otar taktakisvili hegedüversenyét tolmácsolta. /mti/

- . -

bb. 14. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. november 7-én, szombaton

ig ká

1981. november 7.

1. puja frigyos latin-amerikába utazott
2. 120 éves a bajai liszt ferenc énekkar
3. terven felül vetnek a bács-kiskun megyei tsz-ek
4. ünnepi műszak a tuzséri „almapályaudvaron,,
5. országos fotókiállítás békéscsabán
6. zenés őrségváltás az állami zászlónál
7. madárház nyílt a jászberényi állatkertben
8. országos fodrász és kozmetikus verseny szolnokon
9. lottónyeremények
10. időjárásjelentés
11. koszoruzási ünnepek
12. figyelmetlenségből balesetek
13. gruz est a zeneakadémián
14. hirjegyzék

/mti/
1745/ig

- . -

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: kálmán sándor

- 8 -

18.00
19.30

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

v a s á r n a p

bb 1. 200 éves magyar meteorológiai adatok

1 kg um bam hgy

1981. november 8.

a magyar éghajlat adatait 200 éve tartja számon a nemzetközi meteorológiai tudomány; 1781. november 8-án a budai vár egykori csillagászati obszervatóriumában regisztrálták az első olyan hőmérséklet-adatot, amely bekerült az abban az évben megalakult nemzetközi meteorológiai megfigyelő hálózat almanach-jába. a hálózat székhelye mannheim volt, s akkoriban európa 30 állomásáról gyűjtötte össze rendszeresen az adatokat.

a budai egyetem obszervatóriumában weiss ferenc, a matematika professzora jegyezte fel naponta háromszor a hőmérséklet-adatokat. az információkat mannheimben évkönyvbe foglalták, s így maradt fenn az utókornak. az adatgyűjtés és főleg a továbbítás az akkori technikai színvonal miatt meglehetősen nehézkes, hosszadalmas volt, budáról az információkat postakocsin továbbították, több hónapos késéssel.

a 200 éves adatsorok ma rendkívül értékesek, a meteorológiai kutatások ugyanis eljutottak arra a szintre, hogy ismeretükben tudományos következtetéseket vonhatnak le. a budán mért két évszázados adatok azért is különös jelentőségűek, mert többek között támpontot adnak az alpok és a kárpátok vonulatának az időjárás-változásait befolyásoló törvényszerűségek megismeréséhez az ensz keretében működő meteorológiai világszervezetnek. /mti/

- . -

- 1 -

10.55
MK

bb 2. autóülés huzat bujákról

csiz az um hgy

1981. november 8.

bővítési bujáki üzemét a fővárosi kézműipari vállalat, új műhelycsarnok épül a telepen, gyarapítják a gépparkot is. a beruházás eredményeként jövőre jóval több személygépkocsi ülésre való huzatot készítenek a textilüzemben, melynek havi termelése jelenleg 3400 garnitúra. a terv szerint - szovjet megrendelésre, lada, moszkvics és volga személygépkocsikhoz - havonta 4500 ülés huzatot varrnak majd. /mti/

-.-

bb 3. cserépkancsó, tálka a sütdévényhez

bév um az hgy

1981. november 8.

a városlődi majolika gyárban az idén kezdték gyártani a fedeles cserépedényt, amelyben húst és egyebet lehet sütni, tárolni. a varma néven forgalomba hozott szép formájú népi motívumokkal díszített edényhez - melyből eddig 80 ezer darab készült - most boroskancsókat, poharakat és tálkákat is készítenek, ugyancsak cserépből. /mti/

-.-

bb 4. romhány: új csempeszínező anyagok

csiz um az hgy

1981. november 8.

tuljutottak a gyártás kísérleti szakaszán a romhányi építési kerámiagyár 53 millió forint költséggel megépített új színezőanyag gyárában, és megkezdték az egymással keverhető zöld, kék, sárga színű festékek folyamatos előállítását. a tömegtermelés évi 700 000 dollár devizakiadástól mentesíti a népgazdaságot, a fal- és padlóburkoló csempeszínező anyagot ugyanis eddig külföldről hozták be.

a gyárban - ahol évente 200 tonna színezőanyagot állítanak elő - újabb festékek gyártásával kísérleteznek. az üzemet az egész magyar kerámiapár ellátására akarják alkalmassá tenni, tervezik olyan alapanyagok kikísérletezését, amelyekkel a hazai zománcipar sikeresen helyettesíthetné festékimportját. cél az is, hogy előbb-utóbb exportra is jusson a romhányi készítményekből. /mti/

-.-

- 2 -

MOS
MK

bb. 5. ünnepélyes zászlólevonás

t/km/tr/gw ie

1981. november 8.

vasárnap délelőtt a kossuth lajos téren ünnepélyes külsőségek között, katonai tiszteletadással levonták a magyar népköztársaság állami zászlaját, amely a nagy októberi szocialista forradalom 64. évfordulójának tiszteletére lengett az árbocon.

a gellért-hegyi felszabadulási emlékműnél ugyancsak katonai tiszteletadással vonták le a magyar nemzeti lobogót és a munkásmozgalom vörös zászlaját.

/mti/

-.-

bb. 6. sághy vilmos az nszk-ba utazott

pá/gw ie

1981. november 8.

sághy vilmos belkereskedelmi miniszter vasárnap a német szövetségi köztársaságba utazott, ahol stuttgarti magyar napok fővédnökéeként ünnepélyes keretek között megnyitja a nagyszabású rendezvénysorozatot.

/mti/

-.-

bb. 7. elutazott az észti kormányküldöttség

end/gw ie

1981. november 8.

az észti szovjet szocialista köztársaság kormányküldöttsége, amely valter klauszonnak, az észti szszk minisztertanácsa elnökének a vezetésével hat napot töltött szolnok megyében, vasárnap elutazott hazánkba. a delegációt a ferihegyi repülőtéren barta lászló, a megyei tanács elnöke bucsuztatta. a megyével több mint másfél évtizede testvéri kapcsolatokat ápoló észti főváros, tallimküldöttsége itt tartózkodása alatt a helyi tanácsok irányító és szervező munkájával, módszereivel ismerkedett és résztvett a nagy októberi szocialista forradalom 64. évfordulója alkalmából rendezett megyei ünnepségeken.

valter klauszont fogadta marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese.

/mti/

-.-

11.47/gw

- 3 -

1245
MK

bb.8. népművészeti kiállítás és vásár törökszentmiklóson

end/gw ie

1981. november 8.

szin pompás népművészeti kiállítást és vásárt rendeztek vasárnap a törökszentmiklósi városi művelődési központban. a színes vásári kavalkádon nemcsak a népi iparművészetben gazdag szolnok megye, hanem más hazai tájak ügyeskezü mesterei is résztvettek. a látogatók válogathattak a színes motívumokkal gazdagon ékesített, formagazdag kerámiákban, a nagykunsági és a tiszafüredi agyagművészet remekeiben. elhozták termékeiket a népi himzők, ötvösök, bőr- és makramé készítőik. felvonultatták a csont-, szaru- és fafaragók dísz tárgyait, a zománcból és porcelánból készült ékszereket, lakás- és ruhadiszeket.

a népes vásári sereg jó hangulatáról egész napos műsorral is gondoskodott az elsődizben megrendezett vásár szervező bizottsága. délelőtt a kicsinyeknek pergett a bábműsor. a szereplőgárda figurái is a népi alkotók művészetét dicsérték. délután debreceni művészek a felnőttek számára adtak vidám kabaréműsort.

/mti/

- . -

bb. 9. művészi cseh vasöntvények kiállítása sopronban

cser/gw ie

1981. november 8.

a prágai nemzeti múzeum világhírű gyűjteményéből származó művészi cseh vasöntvények kiállítása nyílt meg vasárnap sopronban, a központi bányászati múzeumban. a többszáz éves vasból készült tégelyek, vázák, kispasztikák s más tárgyak legrégebbije egy 1565-ből származó művészi kivitelű kályha.

a kiállítást, január 12-ig szerda kivételével naponta 10 és 16 óra között lehet megtekinteni.

/mti/

- . -

bb. 10. apróvad - vadászat

lász/gw ie

1981. november 8.

az apróvadban gazdag alföldön vasárnap tartották az első körvadászatot. a duna-tisza közén több mint 1500 puskás és hajtó járta a határt fácánkakasra lesve. a zsákmányszerzés izgalmát növelte, hogy sok még a buvóhely a szántóföldeken, s riasztásra is nehezen röppennek föl a vadmadarak. ennek ellenére a kétnapos portyázásból több ezer lőtt fácánt vár a mavad kecskeméti telepe, ahonnan exportra kerülnek a díszes tollu madarak, bár a nyulvadászati idény is megkezdődött, a fülesek legtöbb helyen menedékjogot nyernek. az egyre gyérülő állomány miatt a mostani vadászati idényben is csupán csak 4 napot engedélyeztek kilövésükre. egyes vadasterületeken viszont élő befogást terveznek a vadásztársaságok.

/mti/

- . -

12.51/gw

- 4 -

13¹⁵M

bb. 11. felhasználható: 17.00 órától!

befejeződött a balatoni hajó-idény - több mint négymillió utas a hajókon és kompokon

szé/s/gw ie

1981. november 8.

vasárnap befejeződött a balatoni hajó-idény. a tihany - balatonfüred - siófok és a badacsony - fonyód közötti járat délután tette meg idei utolsó útját. a kompforgalmat a fő erőteljesebb je-gesedéséig fenntartják.

a mahart balatoni üzemigazgatóságának gyorsjelentése szerint a személyhajókon ez évben 2,215,200, a kompokon 1,830,000 utast szállítottak. tihany - szántódreń között kis híján 440 ezer gépjármű kelt át a kompokon. a külföldi gépkocsik száma, amelyek a balatonon szállítottak, megközelíti a 200 ezret.

a hajósok - akik egyébként a nyáron folyamatosan túlorázást vállaltak -, a statisztika szerint július 21-én szállították a leg-több utast: összesen 41.649 embert. a kompok csúcsgorgalma július 25-én volt: 30.125 utassal és 6.456 gépjárművel.

/mti/

- . -

bb. 12. időjárásjelentés

gw

1981. november 8.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. november 8. 13.00 órakor:

tovább tart a hideg, télies idő

az elmúlt napokban európa legnagyobb részét hideg levegő árasztotta el. kivétel a kontinens legnyugatibb, illetve legkele-tibb része, ahonnan változóan felhős, enyhe időről érkeznek jelen-tések. a hideg levegővel borított térségben - különösen a szovjet-unió nyugati részén - gyakoriak a hózáporok és a hőmérséklet csucs-értéke is csak kevéssel emelkedik fagypon t fölé. közepesen és erősen felhős időszakok váltakoznak.

magyarország időjárását is a hideglevegő határozza meg. az elmúlt másfél nap gyakoriak voltak a rövid ideig tartó hózáporok, illetve záporosó is előfordult. számottevő csapadékot viszont se-honnan sem jelentettek. a dunántulon élénk, sokszor erős északnyu-gati, északi szél fujt. a hőmérséklet szombati maximuma általában 3 és 8, a vasárnap hajnali minimuma pedig általában plusz 1 és -4 fok között volt.

a hőmérséklet 11 órakor 2 és 6 fok között alakult az ország-ban.

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 4.1 fok volt, ez 3.2 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 5 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1022 mb. alig változik.

/folyt.köv./
13.11/gw

13¹⁵M

- 5 -

változóan felhős idő várható hózáporokkal, sokfelé élénk, helyenként erős lesz az északias szél, a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában plusz 1 és -4 fok között, de a tartósabban derült, szélcsendes helyeken, -5 fok körül

a legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn: 2 és 7 fok között

a duna vizállása budapestnél: 388 cm,

a víz hőmérséklete 8,4 fok.

/mti/

bb. 14. szerencsés kimenetelű gázrobbanás egy ugocsa utcai lakásban

i/jf/sa/gw ie

1981. november 8.

vasárnap reggel gázrobbanás történt a xii. kerület ugocsa utca 5. számú ház második emeletén a 6-os számú lakásban, ahol holl károly 83 éves nyugdíjas előbb meggyújtotta a gáztűzhely főzőlángját, majd - mivel be akarta melegíteni a konyhát - kinyitotta a gáztűzhely sütőjének csapját, viszont elfelejtette azt begyújtani. a kiömlő gáz a felső lángtól felrobbant, a lakás fala kidőlt, szerencsére a szomszédos lakás szobájában nem tartózkodott senki, abban a lakásban személyi sérülés nem történt.

holl károly is viszonylag szerencsés volt: csak könnyebben sérült meg, ezzel kórházba szállították.

/mti/

bb. 15. hideg idő

i/jf/sa/gw ie

1981. november 8.

vasárnap az országban sokfelé sütött a nap, - így például a fővárosban is - ám, mégis hideg volt az idő. a sarkvidéki eredetű hideg levegő elárasztotta az országot, és hiába volt a napsütés - erős lehülést hozott. a november 8-i átlagnál 4-6 fokkal volt hidegebb.

több helyről jelentettek hózáporokat. a délelőtti órákban egyebek között békéscsaba, pécs és szolnok felett jelentek meg a hófelhők, egyelőre még látható, „következmény, „ nélkül.

mindenekelőtt a dunántúlon volt erős a szél, ez sokaknak kedvét szegte, és a vártnál kisebb volt a kiránduló forgalom.

/mti/

bb. 16. több mint ezren „légi uton, „ - fővárosi forgalom

i/jf/sa/gw ie

1981. november 8.

budapest vasárnap hétágra sütött a nap, a kiránduló forgalom azonban mégis meglehetősen gyenge volt. a szeles, hideg időben, a reggeli órákban, amikor ebben az évszakban vasárnaponként a kirándulók valósággal megrohánják a főváros környéki zöldövezetbe induló járműveket, félig üresen indultak az autóbuszok és a villamosszerelvények. a hév vonalain 50-70 százalékos volt a helykihasználás. az autóbuszokon is kényelmesen utaztak a kirándulásra, sétára indulók, vagy éppen azok akik a kerteket keresték fel. egyedül a hűvösvölgy felé volt erősebb a forgalom, a bkv-nak azonban így sem kellett megerősítenie az idetartó járatokat.

/folyt.köv./

bb. 16. /több mint ezren... folyt/gw

a balatonon ugyan vasárnap befejeződött a hajózási idény, a dunán a bkv átkelő járatai azonban még közlekednek, vasárnap három kishajó volt forgalomban, és egy komp járat budafok és csepel sziget között.

a szabadság hegyre a legtöbben gépkocsival mentek fel. a fogaskerekű forgalma valamivel kisebb volt az ebben az évszakban szokásosnál. a hűvös idő ellenére viszonylag sokan „utaztak, „ a libegőn, több mint ezren vállalkoztak a „légi utra, „.

/mti/

bb. 17. felhasználható: 18.00 óra után!

bezárt a francia képzőművészeti kiállítás

t/kj/bc/gw ie

1981. november 8.

vasárnap bezárta kapuit a bonnardtól miroig - hommage á tériade című francia képzőművészeti kiállítás a múcsarnokban. a nagysikerű tárlatot több mint 30 ezren tekintették meg.

a párizsi tériade művészeti kiadó négy évtizedes tevékenységét dokumentáló kiállításon chagall, matisse, miro, léger, picasso és más művészek albumait, több száz eredeti litográfiáját, rézkarcát mutatták be. a tablók számot adtak a tériade folyóirat kiadói tevékenységéről is.

a tárlat több ezer lapját először 1973-ban a párizsi grand palais nemzeti galériájában állították ki. most világjáró körút során jutott el hazánkba. a múcsarnoki bemutatót követően - november 13-tól - a debreceni kölcsönös művelődési központ ad otthont a francia kiállításnak.

/mti/

bb. 18. felhasználható: 18.00 óra után!

magyar - osztrák szakszervezeti találkozó sopronban

tr/bam/gw ie

1981. november 8.

a szakszervezetek országos tanácsának küldöttsége gáspár sándor főtisztviselő vezetésével vasárnap sopronban találkozott az osztrák szakszervezeti szövetség /ögb/ küldöttségével, amelyet anton benya elnök vezetett. az egynapos találkozón a szot és az ögb vezetői tájékoztatták egymást a két ország társadalompolitikai gazdasági helyzetéről, a dolgozók élet- és munkakörülményeinek alakulásáról, a szakszervezetek érdekvédelmi munkájáról. véleményt cseréltek a szakszervezeti munka hatékonyságát, demokratizmusát elősegítő tevékenységről.

/folyt.köv./

15.35/gw

15.35/gw
MK

Belföldi hírek

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1981. november 8.

bb. 13. e m b a r g ó 18.30-ig!

emelik a tömény szeszes italok és a dohányárak fogyasztói
árátaz országos anyag- és árhivatal és a
belkereskedelmi minisztérium

k ö z l e m é n y e

g w i e

1981. november 8.

1981. november 9-től a tömény szeszes italok és a dohányárak
fogyasztói ára átlagosan 20 százalékkal emelkedik.-----
a tömény szeszes italok közül nagyobb mértékben, 25 száza-
lékkal emelkedik a magasabb szesztartalmu gyümölcspálinkák fogyasz-
tói ára, kisebb mértékben, 15-16 százalékkal az alacsonyabb szesz-
tartalmu likőröké.-----
a palackozott tömény szeszes italok közül a félliteres,
40 százalékos cseresznye és barack pálinka, valamint a rum fogyasztói
ára 68,30 ft-ról 80,30 ft-ra, a kimért tömény szeszes italok közül-----
a iv. osztályu vendéglátó üzletekben a 40 százalékos pálinka és
rum literenkénti ára 130 ft-ról 154 ft-ra emelkedik.-----
a forgalom döntő hányadát kitevő dohányárak közül a belföldi
gyártásu és a szocialista importból származó cigaretták ára átlago-
san 20 százalékkal, egyéb cigaretták ára 5-34 százalékkal emelkedik.-----
a 25 db-os kossuth cigaretta 5,60 ft-ról 6,70 ft-ra, a
symphonia 7,40 ft-ról 8,90 ft-ra, a sop-ianae 10 ft-ról 12 ft-ra
drágul. az 50 gr-os magyar pipadohány csomagonkénti ára 2,40 ft-
ról 2,90 ft-ra, a csongor szivar /20 db-os csomag/ ára 15 ft-ról
18 ft-ra emelkedik.-----
az egyes termékek új fogyasztói árainról a vásárlókat rész-
letes árjegyzék tájékoztatja.

/mti/

15.36/gw

- 4 -

bb. 18. / magyar - osztrák szakszervezeti....folyt./gw

a küldöttségek eszmecserét folytattak a magyar - osztrák
szakszervezeti kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről,
és megállapodtak az 1982. évi kapcsolatok rendszerében. megvitat-
ták a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseit, a
iv. európai szakszervezeti konferencia feladatait és a közös ten-
nivalókat.a baráti légkörben folytatott megbeszéléseken résztvevők
kifejtették, hogy a magyar és osztrák szakszervezetek rendszeres
munkakapcsolatát hasznosnak, a nemzetközi szakszervezeti tevékeny-
ségben a szot és az ögb együttműködését eredményesnek tartják.

az osztrák küldöttség vasárnap elutazott Magyarországról.

/mti/

bb. 19. felhasználható: 19.00 óra után!

a kékszakáll bemutatója

t/kj/bc/gw ie

1981. november 8.

offenbach: kékszakáll című opera-mókáját mutatták
be vasárnap az erkel színházban. a magyarországon kevésbé ismert
dalművet - iglódi istván fordítása nyomán - békés andrás rendezte.
a diszleteket makai péter, a jelmezeket vendégként schaffner
judit tervezte. a bemutató előadásán a címszerepet karizs béla
énekelte. a további szerepeket benedek mikiós - mint vendég -
moldován stefánia, begányi ferenc, mellis györgy, sudlik mária,
pászthy julia és bándi jános formálta meg. a november 11-én bemu-
tákozó második szereposztásban korcsmáros péter, maros gábor,
barlay zsuzsa, bende zsolt, gáti istván, andor éva, zempléni mária
és - ugyancsak - bándi jános tolmácsolja a főbb szerepeket.
az előadások karmestere nagy ferenc.az 1866-ban született opera-mókát az ősbemutatót követő
években számos magyar társulat tűzte műsorára. az 1870-es évek
óta azonban csak 1974-ben láthatta-hallhatta a magyar közönség,
amikor az ndk-beli komische oper társulata mutatta be vendégsze-
replése alkalmából. a dalmű témáját egyébként több zeneszerző is
- köztük bartók béla -feldolgozta.

/mti/

15.36/gw

- . -

- 8 -

16⁰⁰ NK

bb 20. a belpolitikai főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1981.
november 8-án zárásig

1. 200 éves magyar meteorológiai adatok
2. autóülés huzat bujákról
3. cserépkancsó, tálka a sütőedényhez
4. romhány: új csepepszinező anyagok
5. ünnepélyes zászlólevonás
6. sághy vilmos az nszk-ba utazott
7. elutazott a észti kormányküldöttség
8. népművészeti kiállítás és vásár törökszentmiklóson
9. művészi cseh vasöntvények kiállítása sopronban
10. apróvad-vadászat
11. befejeződött a balatoni hajó-idény
12. időjárásjelentés
13. emelik a töményeszesez italok és dohányárak árát
14. szerencsés kimenetelű gázrobbanás
15. hideg idő.
16. fővárosi forgalom
17. bezárt a francia képzőművészeti kiállítás
18. magyar-osztrák szakszervezeti találkozó sopronban
19. a kékszakáll bemutatója
20. hírjegyzék /mti/

-. -

-9-

készült az mti belföldi főszerkesztőségében:
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: izsák erika

18.30/ny

v é g e

18/11